

BALTA ALBĂ de VASILE ALECSANDRI

1. FIȘĂ DE LUCRU 1

Citiți cu atenție informațiile din coloana în roșu de la pagina 85 și răspundeți în scris următoarelor întrebări:

- Precizați perioada în care a trăit V. Alecsandri.
- Prima etapă a educației sale s-a realizat într-un celebru pension ieșean. La ce vârstă a intrat aici și cui aparținea această celebră școală ieșeană?
- A doua etapă a educației sale se desfășoară la Paris. La ce vârstă pleacă acolo și ce fel de studii urmează? La ce vârstă se întoarce în țară?
- Odată întors în țară, deși foarte tânăr, Alecsandri se implică entuziast, asemenea altor tineri români întorși de la studii din Franța sau Italia, în evenimentele cele mai importante ale perioadei pașoptiste. La ce vârstă începe această efervescentă activitate culturală, civică și politică? Indicați evenimentele culturale și istorice, etapele și principalele realizări ale acestei implicări.
- Ca și viața, activitatea artistică a lui V. Alecsandri cunoaște mai multe etape și se desfășoară în mai multe domenii. Precizați aceste etape, precum și domeniile de activitate literară, descriindu-le succint.
- Până acum aveți despre acest scriitor o opinie? Care era aceasta? Care este acest aspect nou pus în lumină de critica literară? O reevaluare a valorii operei scriitorului scoate în evidență azi aspecte surprinzătoare pentru voi?
- Comentați în cel puțin 15 rânduri opinia lui P. Constantinescu despre rolul scriitorului moldovean la dezvoltarea literaturii române, afirmație ce figurează în finalul prezentării din manualul vostru.

BALTA ALBĂ de VASILE ALECSANDRI

FIȘĂ DE LUCRU 2

1. **Lectura conștientă** a unui text literar.
2. **Prezentarea** momentelor subiectului unui text epic (*Balta Albă*).

- Citește cu atenție textul literar *Balta Albă* de V. Alecsandri. Citește textul și acasă, de câte ori este nevoie, pentru a-l înțelege (înlănțuirea cronologică și logică a evenimentelor).
- Realizează în scris un rezumat al acțiunii în maxim 20 de rânduri pe care să îl expuneți și oral în clasă.
- Realizează minim 5 fișe de lectură cuprinzând scurte extrase din operă care să se refere la: umorul naratorului, descrierea amestecului de Orient și Occident, impresii de călătorie ale străinului care vizitează Valahia, așteptările și atitudinea cu care străinul își începe călătoria în Valahia.

BALTA ALBĂ de VASILE ALECSANDRI

FIȘĂ DE LUCRU 3

Răspunde următoarelor întrebări raportându-te la textul literar:

- Deși pornește de la o experiență personală reală, relatarea lui V. Alecsandri despre celebritatea noii stațiuni balneare Balta Albă e pusă pe seama unui personaj inventat, a călătorului francez venit pentru prima oară în contact cu civilizația românească a vremii și care devine și narator intradiegetic. Ce a determinat opțiunea scriitorului pentru perspectiva narativă pe care a adoptat-o? Comentează următoarele variante sau oferă tu însuși un răspuns posibil.
  - ✓ Intenția scriitorului este de a trezi interesul unui public străin pentru realitățile inedite ale țărilor române abia intrate în orbita influenței occidentale. Alecsandri traduce ulterior această operă în franceză și o publică și în Franța.
  - ✓ Dacă ar fi redactat relatarea în nume propriu, compatrioții săi mai vârstnici ar fi putut să se simtă lezați de modul în care realitățile românești erau percepute de cei mai tineri, abia întorși din străinătate, și care exprimau polemic o nouă atitudine modernistă.
  - ✓ Privirea străinului, adică a cuiva din afara sistemului, este mult mai obiectivă decât a celui care aparține lumii descrise. Prozatorul a dorit să sugereze că punctul său de vedere este unul obiectiv și realist.
  - ✓ Străinul este în fapt tânărul care se întoarce din străinătate și este obișnuit cu imaginea civilizației occidentale. Acest ochi va percepe realitatea românească ca pe ceva pitoresc, barbar și hilar. El privește cu alți ochi lumea românească, asemenea unui străin surprins de amestecul de barbarie și de civilizație.
- Citește cu atenție fragmentele de la pagina 90, ex. 2 (începe în coloana stângă, jos, și continuă sus, aceeași pagină, coloana dreaptă) precum și fragmentele din fișele de lectură proprii referitoare la tema: așteptările și atitudinea cu care străinul își începe călătoria în Valahia și comentează-le într-un paragraf de minim 15 rânduri.
- Cum se modifică acestea de-a lungul călătoriei sale? Prezentați succint momentele de schimbare a părerilor sale despre țara pe care o vizitează.
- Recitește și prezintă pe scurt pasajele în care sunt prezentate elementele de contrast pe care le receptează călătorul străin și care determină aceste dese schimbări de receptare a lumii pe care o descoperă.
- Realizează un scurt catalog al elementelor care țin de *barbarie* și al celor care țin de *civilizația* occidentală.
- Recitește pasajul prezentării de către un tânăr localnic întâlnit la Balta Albă a societății românești. Aceasta reprezintă un punct de vedere local, în antiteză cu cel al străinului. Tânărul vrea să apere societatea românească și să îi sublinieze identitatea. Reformulează acest punct de vedere în maxim 10 rânduri.
- Opera se încheie cu o dilemă a străinului. Recitiți finalul povestirii și reformulați acest punct de vedere.
- Opera studiată este o povestire în ramă: o povestire orală a unui călător străin pe care o face unor prieteni pe care îi întâlnește în țara ciudată pe care o vizitează. Ce crezi despre faptul că autorul a apelat la structura povestirii în ramă:
  - ✓ Pentru a face relatarea mai credibilă prin prezentarea unei experiențe trăite direct și prezentată localnicilor?
  - ✓ Este doar un artificiu estetic?
  - ✓ Pentru a sugera că povestirea reprodusă poate deveni subiect de dezbatere?
- Poate fi considerat textul studiat un text literar cu final deschis? Argumentați.
- *Balta Albă* este un text plin de umor. Ilustrați acest aspect prin cel puțin 3 citate. În ce măsură însă, sub aspectul de glumă, se ascunde o problemă serioasă și care ar fi aceasta? Ea constituie tema operei studiate.

- Prezentarea unor locuri din perspectiva unui străin este un motiv literar recurent la scriitorii pașoptiști ai vremii. Tot atunci apar jurnale de călătorie ale unor străini ce ne-au vizitat țara. Scriitorii pașoptiști citeau cu interes aceste relatări. Ce credeți că le stimula interesul pentru modul în care societatea românească era percepută de *ochiul străinului*?
- Citește descrierea stațiunii Borsec realizată în aceeași epocă tot de către V. Alecsandri (p. 91, ex. 2, coloana stângă). Realizați o scurtă comparație (maxim 10 rânduri) între cele două locații, Balta Albă și Borsec.
- Citește cu atenție opinia lui G. Călinescu despre opera lui V. Alecsandri și precizează ideea principală și minim 5 idei secundare. Exprimă-ți opinia despre cel puțin două idei secundare raportându-te la textul literar.